

Sygnatura akt IV P 18/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 30-08-2017 r.

Sąd Rejonowy w Ostródzie IV Wydział Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Madrak

Ławnicy: Teresa Jankowiak, Grzegorz Wojciechowski

Protokolant: sekr. Ewelina Kołpacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30-08-2017 r. w O. sprawy

z powództwa D. M. (PESEL (...))

przeciwko Miejskiemu (...) w D. (NIP (...))

o odszkodowanie za niezgodne z prawem odwołanie ze stanowiska

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 180 złotych (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód D. M. wniósł odwołanie od odwołania z funkcji dyrektora Miejskiego (...) w D. (dalej: (...) w D.). Domagał się zasądzenia kwoty 15.822 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że Zarządzeniem nr (...) Burmistrza Miasta D. z dnia 17 stycznia 2017 roku został odwołany z funkcji dyrektora. Powód zarzucił, że przyczyna wskazana w odwołaniu jest pozorna, a ponadto niezrozumiała, wskazana w sposób ogólnikowy, a tym samym nierzeczywista. D. M. argumentował, że upoważnienie udzielone przez niego głównemu księgowemu, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie upoważniało głównego księgowego do zaciągania zobowiązań i rozporządzania mieniem, a dawało uprawnienia do dokonywania czynności w ramach stosunków pracy i umów cywilnoprawnych podczas nieobecności dyrektora. Motywował dalej, że w istocie pozwany pracodawca w odwołaniu go ze stanowiska w żaden sposób nie wykazał, aby upoważnienie udzielone głównemu księgowemu naruszało § 9 ust. 2 Statutu. Wskazał również, że przepisy prawa podane w odwołaniu, tj. art. 54 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w zw. z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w żaden sposób nie odnoszą się do kierowanego wobec pracownika zarzutu naruszenia obowiązków pracowniczych. Powód był zobligowany do wyznaczenia pracownika na czas swojej nieobecności, główna księgowa działała z jego „upoważnienia”, a pozwany nie wykazał w żaden sposób, aby główny księgowy zaciągał zobowiązania czy rozporządzał mieniem.

Pozwany Miejski (...) w D. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał, że przyczyny wskazane w odwołaniu powoda ze stanowiska dyrektora są prawdziwe i konkretne. Udzielenie pełnomocnictwa głównej księgowej do zastępowania powoda na czas jego nieobecności, spowodowało, że główna księgowa pełniła funkcję pracownika merytorycznego uprawnionego do zaciągania zobowiązań oraz osoby mającej zapewnić kontrolę tej czynności. Jednocześnie wskazał, że odwołując powoda ze stanowiska dyrektora, zwrócił się do związków zawodowych i twórczych celem uzyskania informacji o pracy powoda. Podniósł ponadto zarzut

nadużycia prawa podmiotowego, wskazując, iż powód swoją obronę opiera na fakcie wiedzy pracodawcy o osobie, którą pozwany samodzielnie wskazał jako osobę zastępującą go w czasie jego nieobecności. Tymczasem, powód samodzielnie wybrał pracownika, który miał go zastępować i działając świadomie, naruszył przepisy prawa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Uchwałą Nr 33/92 Zarządu Miasta D. z dnia 29 września 1992 roku w sprawie powołania Dyrektora Miejskiego (...) w D., powołano D. M. z dniem 1 października 1992 roku na stanowisko Dyrektora Miejskiego (...) w D. na okres nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 1993 roku. Wskazano w §2, że powołanie na stanowisko jest równoznaczne z nawiązaniem stosunku pracy. /dowód: Uchwała Nr 33/92 k. 16/

Następnie, na mocy Uchwały Nr 127/93 z dnia 15 grudnia 1993 roku Zarząd Miasta D. powołał D. M. z dniem 1 stycznia 1994 roku na stanowisko Dyrektora Miejskiego (...) w D..

/dowód: Uchwała Nr 127/93 k. 17/

Wynagrodzenie powoda obliczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 5274 zł miesięcznie.

/dowód: zaświadczenie k. 59/

Powód D. M. w dniu 1 stycznia 2005 roku upoważnił główną księgową M. G. do przejęcia zadań i kompetencji Dyrektora (...) w przypadku jego nieobecności w pracy. Uprawnienia dotyczyły wszystkich czynności z wyjątkiem zwalniania i zatrudniania pracowników oraz wydawania decyzji dotyczących zmian w regulaminie instytucji. W upoważnieniu wskazano, że w przypadku podpisywania umów cywilnoprawnych obowiązuje pieczęć.

Do zakresu czynności głównej księgowej należało prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zadaniami, polegające m.in. na zorganizowaniu, sporządzaniu, przyjmowaniu, obiegu, archiwowaniu i kontroli dokumentów księgowych w sposób zapewniający właściwy obieg operacji gospodarczych, ochronę mienia będącego w posiadaniu jednostki, sporządzanie bilansu na zasadach przewidzianych ustawą o rachunkowości, sprawozdawczości finansowej wynikającej z ustawy o finansach publicznych oraz sprawozdawczości zgodnej z zarządzeniami wydanymi przez Burmistrza Miasta D., dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, uwzględniając maksymalny poziom zaciągania zobowiązań do wysokości wynikającej z różnicy planów wydatkowych, pomniejszonych o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia oraz o obligatoryjne naliczenia pochodnych od wynagrodzeń i uposażeń, księgowanie i obsługa od strony finansowej umów cywilnoprawnych. Zakres czynności głównego księgowego obejmował również prowadzenie gospodarki finansowej jednostki polegające na wykonywaniu dyspozycji środkami pieniężnymi, gospodarowaniu środkami pozabudżetowymi i innymi będącymi w dyspozycji jednostki, zapewnieniu pod względem finansowym prawidłowości umów zawieranych przez jednostkę, przestrzeganiu zasad rozliczeń pieniężnych i ochrony wartości pieniężnych. Główny księgowy dokonywał ponadto analizy wykorzystania środków przydzielonych z budżetu lub środków pozabudżetowych i innych będących w dyspozycji jednostki. Dokonywał także w ramach kontroli wewnętrznej: wstępnej, bieżącej i następnej kontroli funkcjonalnej w zakresie powierzonych obowiązków, wstępnej kontroli legalności dokumentów dotyczących wykonywania planów finansowych jednostek oraz ich zmian, następnej kontroli operacji gospodarczych jednostki stanowiących przedmiot księgowania.

Do zadań głównego księgowego należało ponadto opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych wydawanych przez dyrektora jednostki dotyczących prowadzenia rachunkowości.

W zakresie czynności głównego księgowego, w pkt. 6 przyjęto, że dowodem dokonania przez głównego księgowego kontroli wewnętrznej operacji gospodarczej jest jego podpis złożony na dokumentach tej operacji. Złożenie podpisu przez głównego księgowego na dokumencie oznacza, że sprawdził, iż operacja została uznana przez właściwych rzeczowo pracowników za prawidłową pod względem merytorycznym, nie zgłasza zastrzeżeń do legalności operacji i rzetelności dokumentu, w którym operacja została ujęta, posiada środki finansowe na pokrycie zobowiązań

wynikających z operacji gospodarczej oraz operacja mieści się w planie budżetu w planie finansowym, stwierdził formalno-rachunkową prawidłowość dokumentu dotyczącego tej operacji.

/dowód: zakres czynności pracownika M. G. k. 60-61, zakres czynności głównego księgowego k. 62-63/

W okresie od 2005 roku M. G. na podstawie udzielonego jej upoważnienia zastępowała powoda w wykonywaniu obowiązków Dyrektora (...) w D., w tym zaciągała w imieniu zarządzaną jednostką zobowiązania, a jednocześnie dokonywała ich kontroli pod względem formalnym i rachunkowym.

W innych jednostkach organizacyjnych podległych miastu D. główni księgowi również zastępowali dyrektorów tych jednostek w czasie ich nieobecności. W innych jednostkach nie doszło do sytuacji, w której główny księgowy zaciągałby zobowiązania bądź podpisywał umowy wymagające podpisu kierownika jednostki.

O fakcie zastępowania dyrektora (...) w D. przez głównego księgowego, Burmistrz Miasta D. powziął wiedzę w lipcu 2016 roku.

W dniu 12 października 2016 r. M. G. upoważniła Ł. G. (1) - informatyka zatrudnionego w (...) w D. do wykonywania czynności głównego księgowego w zakresie kontrasygnaty przy umowach sprawdzania merytorycznego i zatwierdzania dokumentu do wypłaty. Wynikało to z konieczności złożenia sprawozdań RB-Z i RB-N, które są podpisywane przez kierownika jednostki i osobę sporządzającą sprawozdanie. Podczas nieobecności powoda sprawozdania zostały podpisane przez M. G. zastępującą wówczas powoda oraz Ł. G. (2) zastępującego główną księgową.

Burmistrza Miasta D. akceptował wnioski urlopowe powoda i nie wyjaśniał kwestii zastępstw dyrektora, albowiem nie należało to do jego kompetencji. Burmistrz w chwili podpisywania wniosków urlopowych powoda nie miał wiedzy na temat upoważnienia udzielonego w 2005 roku przez powoda M. G., ponieważ dokument ten pozostawał w obiegu (...) w D., a nie Urzędu Miasta. Zakres czynności głównej księgowej został mu dostarczony dopiero w lipcu 2016 roku.

/dowód: umowa z dnia 19 sierpnia 2016 roku k. 78, faktura (...) k. 79-80, umowa nr (...) 2016 na wykonanie programu artystycznego k. 81-82, karta programu artystycznego k. 83, faktura nr (...) k. 84-85, umowa – Koncert M. B. pół-playback k. 86-87, faktura zaliczkowa (...) k. 88-89, umowa nr (...) na wykonanie programu artystycznego k. 90-91, karta programu artystycznego k. 92, porozumienie w sprawie zmiany warunków pracy i płacy k. 93, plan pracy na 2016 rok Miejskiego (...) w D. k. 129-134, pismo powoda do Burmistrza Miasta D. z dnia 28 stycznia 2016 roku k. 185, plan finansowy na 2016 rok – wersja I k. 136-138, plan finansowy na 2016 rok – wersja II k. 139-141, plan finansowy na 2016 rok – wersja III k. 142-144, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 6 września 2016 roku k. 145, plan finansowy na 2016 rok – wersja IV k. 146-148, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 19 września 2016 roku k. 149, plan finansowy na 2016 rok – wersja V k. 150-152, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 23 września 2016 roku k. 153, plan finansowy na 2016 rok – wersja VI k. 154-156, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 9 listopada 2016 roku k. 157, plan finansowy na 2016 rok – wersja VII k. 158-160, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 7 grudnia 2016 roku k. 161, plan finansowy na 2016 rok – wersja VIII k. 162-164, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 7 grudnia 2016 roku k. 165, plan finansowy na 2016 rok – wersja IX k. 166-168, pismo głównej księgowej do Burmistrza Miasta D. z dnia 18 stycznia 2017 roku k. 169, plan finansowy na 2016 rok – wersja X k. 170-172, pismo S. R. do Burmistrza Miasta D. z dnia 25 stycznia 2017 roku k. 173, plan finansowy na 2016 rok – wersja XI k. 174-176, zeznania świadka M. G. -e-protokół z 21 czerwca 2017 roku zapis 00:39:43, 00:47:47-01:07:50, 1:13:05, 01:24:05-, 01:25:15-01:31:00, 01:37:12, zeznania świadka G. M. (1) – e-protokół z 24 sierpnia 2017 roku zapis 00:11:14-00:25:07, 00:32:11-00:37:26, 00:39:47, 00:43:3000:55:41, zeznania świadka T. M. -e-protokół z 24 sierpnia 2017 roku zapis 01:07:34-01:35:57, 01:41:49, częściowo zeznania powoda D. M. -e-protokół z 30 sierpnia 2017 roku zapis 00:06:25-00:38:24, 00:40:25-01:21:26, 01:23:51-01:28:18/

Z instrukcji obiegu i kontroli dokumentów (...) w D. wynika, że stosuje się kontrolę merytoryczną, formalno-rachunkową i wstępną dowodów księgowych. Kontroli merytorycznej dowodów księgowych dokonywał w (...) dyrektor, a w razie jego nieobecności główna księgową. W przypadku nieobecności również głównego księgowego

osoba wskazana do zastępstwa. Z kolei kontroli formalno-rachunkowej w pozwanym dokonywała główna księgowa, w razie jej nieobecności dyrektor. W przypadku nieobecności dyrektora osoba wskazana do zastępstwa. Kontroli wstępnej dokonywał główny księgowy (§7-10). Przepis § 40 Instrukcji stanowił, że umowy na dostawy towarów, realizacje robót budowlanych i wykonania usług, w tym umowy zlecenia i o dzieło, sporządza i podpisuje dyrektor przy asygnacie głównego księgowego.

/dowód: Decyzja (...) Dyrektora Miejskiego (...) w D. z dnia 7 września 2015 roku k. 177, Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów Miejskiego (...) w D. k. 178-185, Decyzja (...) Dyrektora Miejskiego (...) w D. z dnia 23 grudnia 2008 roku k. 186, polityka rachunkowości (...) w D. k. 187-191, wykaz kont księgi głównej - konta syntetyczne k. 192-93, wykaz kont księgi pomocniczej konta analityczne k. 194, zakładowy plan kont k. 195-208, wykaz oprogramowania dopuszczone do eksploatacji w (...) w D. do przetwarzania danych księgowych k. 209, zasady obiegu dokumentów kontroli finansowej oraz obiegu dokumentów księgowych k. 210-213, decyzja (...) Dyrektora (...) w D. z dnia 20 września 2012 roku k. 214, aneks do polityki rachunkowości (...) w D. wprowadzonej decyzją nr (...) z dnia 23 grudnia 2008 roku k. 215, aktualizacja dokumentacji opisującej zasady polityki rachunkowości (...) w D. k. 216, Decyzja (...) Dyrektora (...) w D. z dnia 20 grudnia 2014 roku k. 217, wykaz oprogramowania dopuszczonego do eksploatacji w (...) w D. przetwarzania danych księgowych k. 218, Decyzja (...) Dyrektora (...) w D. z dnia 22 grudnia 2015 roku k. 219, karta wzorów podpisów k. 220-221, polecenie służbowe nr OR. (...) Burmistrza Miasta D. z dnia 29 lipca 2016 roku k. 222, pismo S. R. do Burmistrza Miasta D. z dnia 27 lutego 2017 roku k. 223, sprawozdanie (...) w D. za 2016 rok k. 224, sprawozdanie (...) w D. za 2016 rok z wykorzystania otrzymanej dotacji podmiotowej k. 225, sprawozdanie (...) za 2016 rok k. 226, sprawozdanie (...) w D. za 2016 rok stan należności i zobowiązań k. 227, sprawozdanie merytoryczne z działalności (...) w D. za 2016 rok k. 228-230/

Z Regulaminu Organizacyjnego (...) w D. wynika, że działalnością (...) kieruje dyrektor, który reprezentuje (...) na zewnątrz. W części spraw finansowo-księgowych i gospodarczych (...), dyrektor współpracuje z głównym księgowym (...). Oświadczenia w imieniu (...) w zakresie jego praw, obowiązków, spraw finansowych i innych zobowiązań tego typu składają dyrektor i główny księgowy, a w razie ich nieobecności osoby przez nich upoważnione (II. 1-3).

/dowód: Regulamin Organizacyjny (...) w D. k. 231-234/

Zasady działania i forma organizacyjna Miejskiego (...) w D. zostały określone w statucie, stanowiącym załącznik do uchwały XXIX/350/01 Rady Miejskiej w D. z dnia 22 października 2001 roku. (...) w D. jest gminną instytucją kultury, której siedzibą jest D.. (...) zarządza i reprezentuje na zewnątrz Dyrektor, powoływany i odwoływany przez Burmistrza D.. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu (...) upoważniony jest samodzielnie Dyrektor lub pełnomocnik działający w granicach udzielonego pełnomocnictwa. Do zakresu działania Dyrektora należy w szczególności: kierowanie bieżącą działalnością, reprezentowanie (...) na zewnątrz, zarządzanie mieniem (...), zatrudnianie i zwalnianie pracowników, ustalanie rocznego planu działalności oraz rocznego planu finansowego, sporządzanie rocznego sprawozdania z działalności. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu (...) upoważniony jest samodzielnie Dyrektor lub pełnomocnik działający w granicach udzielonego pełnomocnictwa. Jeżeli czynność prawna obejmuje rozporządzenie mieniem lub może spowodować powstanie zobowiązań finansowych, do skuteczności oświadczenia woli wymagana jest kontrasygnata Głównego Księgowego. Organizację wewnętrzną (...) określa Regulamin Organizacyjny nadany przez Dyrektora po zasięgnięciu opinii działających w (...) organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców oraz organizatora.

/dowód: Statut Miejskiego (...) w D. k. 236-238/

Burmistrz Miasta D. Zarządzeniem Nr (...) z dnia 17 stycznia 2017 roku w odwołał powoda D. M. ze stanowiska Dyrektora Miejskiego (...) w D. za 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. W treści zarządzenia wskazano, że odwołanie następuje z powodu naruszenia przepisów prawa w związku z zajmowanym stanowiskiem polegającego m.in. na upoważnieniu Głównego Księgowego (...) w D. do zastępowania Dyrektora jednostki (przejęcie kompetencji i zadań) w przypadku jego nieobecności w pracy, w tym do dokonywania czynności w ramach stosunków pracy oraz zawierania umów cywilnoprawnych, dokonane w zakresie czynności Głównego Księgowego datowanym na dzień 1

stycznia 2015 roku, co naruszyło art. 54 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych w zw. z art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Wskazano, że to działanie doprowadziło do niezgodnego z przepisami prawa przyznania Głównemu Księgowemu uprawnienia do zaciągania zobowiązań w imieniu (...) w D.. Ponadto, powyższe upoważnienie naruszyło postanowienia paragrafu 9 ust. 2 statutu (...) w D. stanowiącego załącznik do uchwały XXIX/350/01 Rady Miejskiej w D. z dnia 22 października 2001 roku, który stanowi, że dla skuteczności oświadczenia woli w przypadku czynności prawnej, która obejmuje rozporządzanie mieniem lub może powodować powstanie zobowiązań finansowych, wymagana jest kontrasygnata Głównego Księgowego. Udzielenie pełnomocnictwa spowodowało, że Główna Księgowa pełniła funkcję pracownika merytorycznego upoważnionego do zaciągnięcia zobowiązania oraz osoby mającej zapewnić kontrolę poprawności merytorycznej tej czynności. Powyższe naruszyło przepisy prawa regulujące uprawnienia i obowiązki Głównego Księgowego, jak i naruszyło dyscyplinę finansów publicznych doprowadzając do niekontrolowanego wydatkowania środków publicznych, w tym pochodzących z dotacji samorządu terytorialnego.

/dowód: Zarządzenie Nr 3.2017 k. 18/

Przed odwołaniem powoda, pozwany zasięgnął opinii związków zawodowych, stowarzyszeń zawodowych i twórczych.

/dowód: opinie k. 67-77/

Zarządzeniem nr (...) Burmistrza Miasta D. z dnia 17 stycznia 2017 roku powierzono obowiązki dyrektora (...) w D. S. R. od dnia 18 stycznia 2017 roku do dnia 17 stycznia 2018 roku

/dowód: Zarządzenie Nr (...) k. 58/

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty, zeznania świadków G. M. (1), T. M. i M. G., które nie budziły wątpliwości Sądu w zakresie swej wiarygodności. Dowody znajdujące się w aktach sprawy (w tym aktach osobowych) w pełni korespondują ze sobą i składają się na ustalony w sprawie stan faktyczny. Nie były one kwestionowane przez strony postępowania, a nadto nie zachodziły również żadne wątpliwości, co do ich formy bądź treści.

W ocenie Sądu zeznania świadka G. M. (1), T. M. i M. G. są wiarygodne i korespondują z pozostałym materiałem dowodowym. Świadkowie w sposób szczegółowy opisali organizację pracy w (...) w D. oraz przyjętą praktykę w zakresie zastępstwa dyrektora w okresie jego nieobecności. Należy zauważyć, że powyższe okoliczności nie były sporne w przedmiotowej sprawie. Fakt, że kierownicy innych jednostek również udzielali upoważnień głównym księgowym do zastępowania ich podczas nieobecności nie usprawiedliwia takiego działania. Świadkowie potwierdzili to, że w świetle obowiązujących przepisów prawa niedopuszczalne było wykonywanie przez jedną osobę kompetencji kierownika jednostki i głównego księgowego, jak również to, że Burmistrz D. nie był uprawniony do wyznaczenia osoby, która w zaistniałej sytuacji mogłaby zastąpić główną księgową.

Zeznania świadków M. O., Z. G. i Z. K. nie miały decydującego znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Świadkowie nie mieli wiedzy na temat przyczyn odwołania powoda ze stanowiska dyrektora. Ich zeznania odnosiły się do relacji między powodem a Burmistrzem D. oraz oceny pracy powoda jako Dyrektora (...) w D.. Powyższe okoliczności nie miały znaczenia dla oceny zasadności roszczenia powoda.

Sąd pominął dowód z zeznań pozwanego z uwagi na jego nieusprawiedliwione niestawiennictwo.

Sąd pominął dowód z nagrania audiowizualnego zawierającego materiał pt. „Co dalej z dyrektorem (...) zarejestrowanego na płycie k. 42 akt sprawy. Dowód ten został zawnioskowany przez powoda na okoliczność braku personalnych uwag pracodawcy co do pracy powoda w (...) w D. oraz opinii na temat osoby dyrektora (...) w D..

W ocenie Sądu, powyższe okoliczności nie były sporne, a nadto nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie. Sąd nie musi bowiem przeprowadzić dowodu zgłoszonego przez stronę, jeżeli uzna, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione (art. 217 § 2 k.p.c.) - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 lipca 2009 r., I UK 37/09.

Sąd pominął dowód z zeznań świadków A. F., A. W., G. W., R. B., G. M. (2), J. B., G. N., K. R. i M. S. bowiem powód cofnął wniosek o przesłuchanie wymienionych świadków /k. 120v/.

Sąd oddalił wniosek dowodowy strony pozwanej o przesłuchanie świadka M. L. na okoliczność zakresu przeprowadzonych audytów w (...) w D., bowiem okoliczność ta nie miała istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, a nadto wniosek dowodowy zmierzał do przedłużenia postępowania.

Zeznania powoda jako bezpośrednio zainteresowanego określonym rozstrzygnięciem, Sąd potraktował z dużą dozą ostrożności, dając im wiarę jedynie w zakresie w jakim pokrywały się z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Udzielenie przez powoda upoważnienia głównej księgowej M. G. do przejęcia jego zadań i kompetencji w przypadku jego nieobecności w pracy nie stanowiło okoliczności spornej. Strony różniły się natomiast w ocenie prawnej samego upoważnienia jak również jego skutków. Powód twierdził, że nie spowodowało to żadnych niekorzystnych skutków w zakresie funkcjonowania (...) w D.. Ze stanowiskiem powoda nie można się zgodzić, przy czym dla rozstrzygnięcia w tym zakresie decydujące znaczenie miały obowiązujące przepisy prawa, nie zaś dowody ze źródeł osobowych.

Odnosząc się do żądania powoda i argumentacji pozwanego, w pierwszej kolejności należy wskazać, że tryb i zasady powołania i odwołania dyrektora instytucji kultury reguluje przepis art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz.U.2012.406 ze zm.). Według treści ust. 1 tego przepisu, obowiązującej w dacie powołania powoda na stanowisko Dyrektora (...) w D., dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony lub nieokreślony, po zasięgnięciu opinii właściwych związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych. Odwołanie następuje w tym samym trybie.

Podkreślić należy, że w dniu 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 31 sierpnia 2011 roku o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2011.207.1230), dalej zwana „ustawą nowelizującą”. Znowelizowaną powołaną ustawą przepis art. 15 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.) stanowił, że dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony, z zastrzeżeniem ust. 3, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję. Odwołanie dyrektora następuje w tym samym trybie.

Zgodnie z treścią art. 15. ust. 7. art. 15 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.), w sprawach dotyczących powoływania i odwoływania dyrektora instytucji kultury w zakresie nieuregulowanym w ustawie mają zastosowanie przepisy art. 68-72 Kodeksu pracy.

Przepis art. 70 § 1. Kodeksu pracy stanowi, że pracownik zatrudniony na podstawie powołania może być w każdym czasie - niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał. Dotyczy to również pracownika, który na podstawie przepisów szczególnych został powołany na stanowisko na czas określony. Odwołanie powinno być dokonane na piśmie (art. 70 § 1¹ kp). Odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę. W okresie wypowiedzenia pracownik ma prawo do wynagrodzenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem (art. 70 § 2 kp).

W oświadczeniu woli pracodawcy o odwołaniu, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, zbędne jest wskazanie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie stosunku pracy (uchw. SN z 10.1.2007 r., III PZP 6/06, OSNP 2007, Nr 13-14, poz. 182; OSP 2008, Nr 1, poz. 1 z glosą A. Musiały; wyr. SN z 9.1.2007 r., II PK 135/06, OSNP 2008, Nr 3-4, poz. 37, wyr. SN z 23.7.2009 r., II PK 30/09, MoPr 2010, Nr 4, s. 202, teza pierwsza). Odwołanie pracownika ze stanowiska musi być dokonane w formie pisemnej, lecz nie musi zawierać przyczyny odwołania.

Pracownik zatrudniony na podstawie powołania nie może zatem skutecznie kwestionować odwołania równoczesnego z wypowiedzeniem umowy o pracę ze względu na brak uzasadnionej przyczyny (wyr. SN z 27.4.2010 r., II PK 314/09, MoPr 2010, Nr 9, s. 483).

Należy zauważyć, że ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.) przewiduje w art. 15 ust. 6 wzmoczenie ochrony stosunku pracy nawiązanego na podstawie powołania poprzez wskazanie katalogu przyczyn odwołania dyrektora instytucji kultury. Przepis ten dotyczy jednak wyłącznie dyrektorów instytucji kultury powołanych na czas określony, zatem nie ma zastosowania do powoda. Wobec powoda ma zatem zastosowanie art. 70 § 1. kp, który nie wymaga podania przyczyny odwołania pracownika ze stanowiska.

Pracownik odwołany z konsekwencjami w zakresie rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia może domagać się zasądzenia odszkodowania z powołaniem się na zasady współżycia społecznego (art. 8 KP) tylko wówczas, gdy wykaże, że odwołanie może być traktowane jako nadużycie prawa pracodawcy rozwiązania stosunku pracy z powołania. Pracodawca w postępowaniu przed sądem pracy ma prawo wykazywać, że odwołanie nie może być uznane za szykanę lub działanie w złej wierze. /A. Świątkowski, Kodeks pracy. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2012, s. 3-4/

W przedmiotowej sprawie odwołanie powoda ze stanowiska nastąpiło w sposób zgodny z prawem. Powód kwestionował przyczynę wskazaną w odwołaniu, twierdząc, że Burmistrz przeprowadzał "czystki" kadrowe i szukał pretekstu do odwołania go ze stanowiska. Powód argumentował, że przyczyna wskazana w odwołaniu go z funkcji dyrektora jest pozorna, a ponadto niezrozumiała, wskazana w sposób ogólnikowy, a tym samym nierzeczywista, albowiem upoważnienie udzielone przez niego głównemu księgowemu nie upoważniało głównego księgowego do zaciągania zobowiązań i rozporządzania mieniem, a dawało uprawnienia do dokonywania czynności w ramach stosunków pracy i umów cywilnoprawnych podczas nieobecności dyrektora. Ponadto, w ocenie powoda, uregulowanie kwestii zastępstwa spoczywało na Burmistrzu Miasta D..

Twierdzenia powoda nie zasługują na uwzględnienie ze względów, o których niżej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w art. 15 ust. 1 ustawy z 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.) wyraźnie wskazano, że organizator ma jedynie kompetencje do powołania dyrektora. Instytucja kultury posiada osobowość prawną, w związku z czym w podejmowaniu decyzji finansowych wyłączono odpowiedzialność organizatora za zobowiązania instytucji kultury.

W konsekwencji do dyrektora instytucji kultury nie ma zastosowania przepis art. 33 ust. 5 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi, że kierownik urzędu gminy (wójt) wykonuje uprawnienia zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników urzędu oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Dalej wskazać należy, że pracownik zastępujący dyrektora w instytucji kultury, w której nie przewidziano zastępcy dyrektora, nie może być ponadto wskazany w statucie. Statut instytucji kultury może przewidywać jedynie utworzenie stanowiska zastępcy dyrektora lub stanowisk zastępców dyrektora (art. 15 ust. 8 ustawy o działalności kulturalnej). Jednak jeśli w statucie nie przewidziano stanowiska zastępcy dyrektora, kwestię ustalenia zastępstwa dyrektora, powinien regulować regulamin organizacyjny (art. 13 ust. 3 ustawy o działalności kulturalnej), który określa organizację wewnętrzną instytucji kultury, nadaje go dyrektor instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców. W związku z tym, że dyrektor jednostki organizacyjnej zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz, osoba go zastępująca w czasie jego nieobecności nie ma prawa zaciągać zobowiązań np. podpisywać umów (art. 17 ustawy o działalności kulturalnej).

Wskazać w tym miejscu należy, że słusznie pozwany zarzuca, że główna księgowa nie może zastępować dyrektora instytucji kultury, ponieważ jej zakres odpowiedzialności i uprawnień określa art. 54 ustawy o finansach publicznych. Z przepisu tego wynika, że minimalny skład pracowniczy to 3 osoby: pracownik właściwy rzeczowo, główny księgowy i kierownik jednostki.

Główna księgowa nie jest uprawniona do dysponowania planem finansowym, a zatem nie może zatwierdzać dowodów księgowych. Powierzenie jednej osobie funkcji głównego księgowego (wykonującego dyspozycje środkami pieniężnymi) oraz funkcji kierownika jednostki (dysponenta środków publicznych) na czas zastępstwa powoduje, że ta sama osoba zaciąga zobowiązania, dokonuje wstępnej kontroli wydatków i wykonuje dyspozycje środkami pieniężnymi. W tym zakresie warto powołać wyrok WSA w Warszawie z dnia 26 kwietnia 2010 roku, gdzie stwierdzono, że „(...) obowiązki związane z sprawozdawczością mają charakter czynności związanych z reprezentowaniem i występowaniem jednostki na zewnątrz. W tym też zakresie kierownik jednostki nie może scedować na głównego księgowego ani tego obowiązku, ani związanej z tym odpowiedzialności (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z 26.4.2010 r., (...) SA/Wa 103/10, Biul. (...) 2010, Nr 3, poz. 14, s. 160).

W świetle powyższego wskazać należy, że powód nie był uprawniony do wyznaczenia M. G. na swego zastępcę. Powód argumentował, że główna księgowa na mocy udzielonego jej upoważnienia nie mogła zaciągać zobowiązań. Wskazać jednak należy, że uprawnienia w zakresie zawierania umów cywilnoprawnych powodują właśnie zaciąganie zobowiązań i nieprawidłowe łączenie dwu funkcji – kierownika jednostki i głównego księgowego. Już z samego Regulaminu Organizacyjnej pozwanej wynika, że oświadczenia woli w imieniu (...) składa dyrektor i główna księgowa (w zakresie jego praw, obowiązków, spraw finansowych i innych zobowiązań), a w razie nieobecności dyrektora i głównej księgowej – wskazane przez nich osoby upoważnione. Zatem powód nie był uprawniony do wyznaczania głównej księgowej na czas swej nieobecności, a przyczyny wskazane w jego odwołaniu były prawdziwe.

Jak wskazano wyżej, odwołanie pracownika ze stanowiska nie wymaga podania przyczyny. W przedmiotowej sprawie Sąd badał zasadność przyczyny odwołania powoda ze stanowiska ze względu na konieczność oceny zgodności tej czynności z zasadami współżycia społecznego. Postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie pozwoliło na ustalenie, że przyczyna wskazana w odwołaniu jest rzeczywista i konkretna. W ocenie Sądu, powód nie wykazał, by Burmistrz D. odwołując go ze stanowiska nadużył prawa w rozumieniu art. 8 kp.

Z tych wszystkich względów Sąd powództwo oddalił (pkt 1 wyroku).

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie art. 98 § 1 i § 3 kpc i art. 99 kpc w zw. z § 9.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku, w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym w chwili złożenia pozwu). Biorąc pod uwagę, iż żądanie powoda zostało oddalone w całości, Sąd zasądził od niego na rzecz pozwanej kwotę 180 zł obejmującą wynagrodzenie pełnomocnika).